

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **nezl. M. M.**, nyní **N.**, zastoupena zákonnou zástupkyní – matkou N. M., zastoupena Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2012, č. j. OAM-348/LE-LE05-LE05-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 11. 2012, č. j. 4 Az 3/2012 - 46,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně, advokátce Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 4114 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1]Výše uvedeným rozsudkem Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) byla zamítnuta žaloba směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2012, č. j. OAM-348/LE-LE05-LE05-2011, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1995 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). O náhradě nákladů soudního řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[2]Městský soud uvedl, že nehledal pochybení v hodnocení provedeném žalovaným ve vztahu k ust. § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný vycházel z toho, že stěžovatelka se narodila v České republice a v Kyrgyzstánu nikdy nežila. Rodiče stěžovatelky rovněž nesplňovali podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle citovaného ustanovení

zákona o azylu. Městský soud konstatoval, že stěžovatelka nesplňovala ani podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť sama v zemi původu nežila, rovněž její rodiče není možno považovat za spadající do této kategorie osob. Dále městský soud uvedl, že námitka stěžovatelky v žalobě o nevyhodnocení azylově relevantních skutečností podle tohoto ustanovení byla pouze obecná, přičemž žalovaný provedl podrobné vyhodnocení skutečností tvrzených matkou stěžovatelky.

[3]Stěžovatelka rovněž nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, neboť rodinní příslušníci stěžovatelky sice o mezinárodní ochranu žádali, ale ta jim nebyla udělena. Žalovaný rovněž posoudil, zda nejsou v případě stěžovatelky dány důvody pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, přičemž vyšel z tvrzení stěžovatelčiny matky a zároveň správně uvedl, že důvodem pro udělení azylu podle tohoto ustanovení není existence rodinných vazeb, tím spíše pokud se jedná o cizí státní příslušníky.

[4]Městský soud rovněž neshledal pochybení ve vyhodnocení otázky existence podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu. Žalovaný vyhodnotil správně, že stěžovatelce nemůže ve vlasti hrozit vykonání trestu smrti, jelikož trest smrti byl podle dostupných informací v Kyrgyzstánu zrušen již v roce 2007. Obecnou nestabilitu a ekonomické těžkosti pak nelze podřadit pod definici vážné újmy. Situace se po ozbrojených střetech na jihu země v roce 2010 stabilizovala, navíc šlo o lokální nepokoje kolem měst Oš a Džalabád, kde žije uzbecká menšina. Stěžovatelka i její rodina jsou přitom kyrgyzské národnosti, mohou se tak usadit v jiných částech země než, kde žije uzbecká menšina, a situace v těchto oblastech by se jich tak vůbec nedotkla. Určitá diskriminace, která se v zemi vyskytuje, pak postihuje národnostní menšiny ale nikoli kyrgyzskou majoritu. Žalovaný pak vyhodnotil politickou situaci Kyrgyzstánu a dospěl k závěru, že jde o první středoasijský stát s demokratickou politickou strukturou západního typu. Neúspěšným žadatelům o azyl pak podle hodnocení žalovaného nehrozí v zemi žádné nebezpečí. Podle žalovanému dostupných podkladů také v Kyrgyzstánu neprobíhá žádný ozbrojený konflikt. Rovněž nebyl dán důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, neboť rodinní příslušníci nejsou poživateli doplňkové ochrany. Soud nepřihlédl k žalobní námitce stěžovatelky, že její matka konvertovala k evangelickému vyznání, neboť tuto skutečnost zákonná zástupkyně stěžovatelky neuvedla ve správním řízení. Jedná se proto o novu skutečnost, ke které se nemohl žalovaný vyjádřit.

II. Kasační stížnost

[5]Proti tomuto rozhodnutí městského soudu brojila stěžovatelka kasační stížností ze dne 5. 1. 2013, v níž uvedla, že rozsudek městského soudu napadá z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka v kasační stížnosti též uvedla, že podle jejího názoru splňuje její kasační stížnost podmínky přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. tak, jak byly definovány usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39.

[6]Stěžovatelka vytýká žalovanému i krajskému soudu, že se nezabývali zprávami o zemi původu předloženými zástupkyní stěžovatelky v řízení o udělení mezinárodní ochrany bratrovi stěžovatelky. Z těchto zpráv podle názoru stěžovatelky vyplývá, že v Kyrgyzstánu je ne zcela ideální politická a ekonomická situace neodpovídající hodnotám moderního demokratického státu.

[7] Stěžovatelka dále uvádí, že sice její matka v průběhu správního řízení neuvedla, že konvertovala na evangelickou víru, nicméně tato skutečnost nastala až po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[8] Stěžovatelka se domnívá, že ve světle zpráv o politické a ekonomické situaci v Kyrgyzstánu a konverze stěžovatelčiny matky k evangelickému vyznání je rozhodnutí soudu nesprávné, neboť nikterak neřeší otázku, že po konverzi stěžovatelčiny matky k evangelickému náboženství má stěžovatelku důvodnou obavu z pronásledování z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatelka je toho názoru, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, resp. doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

[9] Stěžovatelka požádala Nejvyšší správní soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[10] Závěrem stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu napadený kasační stížností a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 3. 4. 2013, ve kterém odkázal na odůvodnění svého podrobného rozhodnutí a odůvodnění rozsudku městského soudu. Žalovaný dále zrekapituloval závěry svého rozhodnutí a uvedl, že zákonná zástupkyně stěžovatelky neuváděla v průběhu správního řízení skutečnosti, na základě kterých by mohla být určitá forma mezinárodní ochrany udělena. Obecně nedobrá politická či ekonomická situace v zemi původu není zákonným důvodem pro udělení určité formy mezinárodní ochrany. Konverze matky stěžovatelky na evangelickou víru se pak stěžovatelky netýká, navíc tento postup matky stěžovatelky považuje žalovaný za účelový. V průběhu správního řízení pak tuto skutečnost matka stěžovatelky neuvedla, proto se jí nemohl žalovaný zabývat. Žádostem matky stěžovatelky a otce stěžovatelky o mezinárodní ochranu nebylo vyhověno. Zároveň žalovaný upozornil, že podle evidenční karty stěžovatelky bylo její příjmení změněno na N.

[12] Žalovaný závěrem navrhuje zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a zjistil, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatelka je též zastoupena advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[14] O stěžovatelčině žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť podle ust. § 32 odst. 5 zákona o azylu má podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany odkladný účinek ze zákona.

[15] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Kasační stížnost ve věcech azylu podle § 104a odst. 1 s. ř. s. musí být odmítnuta v případech, kdy svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů

stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[16] Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Stěžovatelka v kasační stížnosti však žádné takové důvody neuvedla (pouze obecně tvrdila, že její kasační stížnost splňuje podmínky přijatelnosti) a Nejvyšší správní soud též důvody pro přijatelnost kasační stížnosti neshledal.

[17] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že stěžovatelka nijak nekonkretizovala, kterými konkrétními informacemi o zemi původu se podle jejího názoru žalovaný a krajský soud řádně nezabývali. Je třeba podotknout, že zákonná zástupkyně stěžovatelky byla ve správním řízení při pohovoru 2. 12. 2011 (č. 1. 16 správního spisu) seznámena s podklady, ze kterých žalovaný vycházel při rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatelky, a s obsahem těchto zpráv se seznámila. Na dotaz žalovaného, zda chce navrhnout doplnění těchto podkladů, odpověděla záporně a nevyužila tak možnosti tyto zprávy doložit v řízení o udělení mezinárodní ochrany stěžovatelce, ani na ně nijak neodkázala. Pokud stěžovatelka poukazuje na to, že tyto informace byly k dispozici žalovanému z předchozích řízení o žádostech o udělení mezinárodní ochrany jejího bratra, je třeba dodat, že bratrovi stěžovatelky nebyla udělena mezinárodní ochrana rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 4. 2010, č. j. OAM-47/LE-LE05-LE05-2010, žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl městský soud rozsudkem ze dne 2. 6. 2011, sp. zn. 4 Az 23/2010 a kasační stížnost byla zdejším soudem odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením ze dne 30. 9. 2011, sp. zn. 8 Azs 14/2011. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je tedy vysoce

nepravděpodobné, že by tyto informace mohly vést k udělení mezinárodní ochrany stěžovatelce.

[18] Pokud jde o tvrzení stěžovatelky, že ke konverzi její matky k evangelickému náboženství došlo teprve v průběhu správního řízení, Nejvyšší správní soud uvádí, že v usnesení ze dne 28. 2. 2008, č. j. 6 Azs 63/2007 - 72 se zabýval kasační stížností matky stěžovatelky proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 2. 2007, č. j. 14 Az 23/2005 - 47. Již v odůvodnění tohoto rozhodnutí zdejšího soudu je uvedeno, že matka stěžovatelky v protokolu o pohovoru ve správním řízení uvedla, že opustila svoji vlast z důvodu vyhrožování ze strany radikální islámské sekty wahhabistů, jelikož navštěvovala evangelický kostel. Tvrzení stěžovatelky, že ke konverzi její matky došlo až v průběhu nynějšího správního řízení je tedy zjevně nepravdivé a matka stěžovatelky zcela jistě mohla ve správním řízení uvést svoji konverzi, neboť žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána matkou stěžovatelky jako zákonnou zástupkyní stěžovatelky dne 2. 12. 2011. Dále je třeba poukázat na to, že zákonná zástupkyně stěžovatelky uváděla jako náboženství nezletilé stěžovatelky po celou dobu správního řízení islám.

[19] Je také zjevné, že stěžovatelka se v zemi původu obává problémů se soukromými osobami. Aby mohly takové problémy být považovány za azylově relevantní pronásledování, je nezbytné, aby byly způsobovány původci pronásledování (srov. § 2 odst. 8 zákona o azylu), kteří jsou označeni v ust. § 2 odst. 9 zákona o azylu, podle něhož se „*původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“ U soukromých osob jako původců pronásledování tedy musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování, aby mohlo být takové pronásledování ze strany soukromých osob přičitatelné státu a tím azylově relevantní. Zdejší soud se opakovaně již v minulosti k této problematice vyjádřil. Např. v rozsudku ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 - 68 uvedl, že skutečnost, že *žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.* V této souvislosti lze odkázat rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, podle kterého pro to, *aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.* Stěžovatelka přitom netvrdila, že by se její matka v zemi původu obrátila s žádostí o pomoc na státní orgány. Ostatně také z již citovaného usnesení zdejšího soudu ze dne 28. 2. 2008, č. j. 6 Azs 63/2007 - 72 vyplývá, že se s žádostí o pomoc na státní orgány neobrátila ani matka stěžovatelky.

[20] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje v posuzované věci dostatečná vodítka pro vypořádání se s kasačními body. Zdejší soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností uzavřel, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji na základě § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

IV. Náklady řízení

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byli-li řízení zastaveno nebo návrh odmítnut.

[22] Stěžovatelce byla usnesením Městského soudu v Praze ze dne 11. 5. 2012, č. j. 4 Az 3/2012 - 17 ustanovena zástupkyní Mgr. Dagmar Rezková Dřimalová, advokátka. Ustanovená zástupkyně stěžovatelky soudu předložila rozhodnutí o registraci k DPH od 1. 5. 2011. V podání ze dne 19. 3. 2013 dále uvedla, že požaduje přiznání odměny za sepis a podání kasační stížnosti. Neboť toto vyčíslení odpovídá obsahu spisu, přiznal zdejší soud ustanovené zástupkyni stěžovatelky odměnu za jeden úkon právní služby ve výši 3100 Kč (srov. § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu, § 7 bod 5 advokátního tarifu). Součástí odměny je také náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Po zvýšení o DPH náleží ustanovené zástupkyni stěžovatelky odměna v celkové výši 4114 Kč. O odměně ustanovené zástupkyně stěžovatelky rozhodl zdejší soud podle znění advokátního tarifu platného od 1. 1. 2013, neboť ustanovená zástupkyně stěžovatelky podala kasační stížnost až 5. 1. 2013 (srov. Čl. II vyhlášky č. 486/2012 Sb. a contrario).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. června 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda

senátu